

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvezči izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 5 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pon, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljative naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje po peterostopni petit-vrsti po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnemuščaj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezno številko po 10 h.

Upravnemuščaj telefon št. 85.

Shod v Slovenjem gradu.

»Narodna stranka« je 23. t. m. priredila v Slovenjem gradu javen shod, ki se je sijajno obnesel. Ta shod pomeni odsodbo klerikalne stranke na politično smrt v tem okraju. Shoda se je udeležilo 400 do 500 kmetov, ki so soglasno sprejeli naslednje rezolucije:

I. O kmetijskih zahtevah.

V ogled zanemarjanja kmetijstva slovenske Spodnje Štajerske od strani Štajerskega deželnega zboru in odbora zahteva narodna stranka z vso odločnostjo:

1. Da se ustvari za deželo Štajersko posebni deželni kulturni svet, razdeljen po narodnostih slovenskega in nemškega z enako samostojnostjo in enakim delokrogom, kakor na Češkem.

Začasno, dokler se Štajerskega deželnega kulturnega sveta ne ustanevi, pa zahtevamo, da vplivata deželni odbor in c. kr. vlada pri c. kr. Štajerski kmetijski družbi, katero tudi s slovenskim denarjem podpirata, da dobijo Slovence v tej družbi primerno zastopstvo, katero se jim sedaj iz narodnostne nestrpnosti odrekajo, ter da skrbi družba za slovensko kmetijstvo primerno v isti mieri, kakor za nemško.

2. Mi zahtevamo, da se z deželnim denarjem izdatnejše podpira poljedelstvo, živinorejce, sadjereje in vinozadrništvo na Spodnjem Štajerskem, posebno pa zahtevamo, da se nastavijo slovenski deželni kulturni uradniki in sicer tudi slovenski inženirji za regulacijo potokov, za izsuševanje itd., ter da se regulacijo potokov na Spodnjem Štajerskem od strani deželnega odbora z ono vmeno in razmerno v isti mieri pospešuje in podpira, kakor se to godi na Gorju in Srednjem Štajerskem.

3. Tudi zahtevamo, da se ustavitev kmetijske šole v Št. Juriju ob Južni železnici pospeši, ter da se na sadjerejski in vinorejski šoli v Marienburgu upelje slovenski kot učni jezik; izražamo tudi opravičeno željo, da bode deželni odbor naše stremljenje po ustavotivni kmetijskih zimskih in nadaljevalnih šol gmočno izdačno podpira.

Resolucija
glede podpiranja obrtništva, sklenjena na javnem shodu narodne stranke na Štajerskem dne 23. srečana 1908.:

Slovenski narod na Spodnjem Štajerskem zahteva za svoje obrtni-

štvo od dežele ono podporo posebno iz obrtno-pospeševalnega zaklada, kakršna se daje nemškim obrtnikom; zahteva dalje, da se ustanovi za slovenske štajerske obrtnike slovenske obrtniške instruktorje, katerih naloga bo, naše obrtništvo v slovenskem, vsakemu spodnještajerskemu obrtniku razumljivem jeziku o napredku v posameznih obrtniških strokah poučiti ter končno zahteva, da se obrtno zadružništvo po poklicnih organih deželnega odbora, posebno po slovenskih obrtniških instruktorjih oživi, od dežele pa gmotno podpira.

II. O deželnozborski volilni reformi.

Narodna stranka smatra splošno in enako volilno pravico kot edino pravo načelo, po katerem se sedanjem volilni red za Štajersko spremeni dežanskim razmeram primerno ter bude zastopala to zahtevu v svojem javnem delovanju. Ker pa v tem trenutku ni pričakovati, da bi načelo enake volilne pravice v deželnem zboru prodrlo, označimo one najskrajnejše meje naših zahtev, v katerih morejo štaj. Slovenci privoliti izpribenje deželnega volilnega reda po načelih zastopstva interesnih skupin.

Zahtevamo, da se reforma na vsak način izvrši le na podlagi neposredne volitve in načela, da zastopa vsak volilni okraj le en poslanec. Zato se naj odvzame članstvo deželnega zboru virilistom, ki niso od nikogar izvoljeni, in zastopnikom obrtnih zbornic, katerih ta interesna skupina ne voli neposredno. Za štivo teh poslanskih mest naj se pa pomnoži zastopstvo mest in trgov in kmečkih občin.

Najodločnejše zahtevamo, da se volilna pravica v velikem posestvu v prihodnje ne omeji samo na velike posestnike, ampak naj se kot pogoj volilne pravice v veleposestvu določi podobno kakor v okrajnih zastopih najmanj 120 K direktnega zemljščega davka, pa na vsak način brez pristjetja davka od mestnih poslopij. Ako ostane štivo veleposestniških mandatov dosedanjemu enako, naj se na Spodnjem Štajerskem ustvarijo najmanj 4 geografsko volilna okrožja za veleposestvo. Zoper majoriziranje Spodnje Štajerske vsled dolgočitve, da vsi veleposestniki iz cele dežele izvršujejo volilni pravice le v eni volilni skupini, najodločnejše protestiramo.

Zahtevamo nadalje, da se vpri-

hodnje onemogoči majoriziranje slovenskih ali vsaj po večini prebivalstva slovenskih trgov s strani ponemčenih mest in trgov in zahtevamo, da se slovenskim trgom zagotovita najmanj dva mandata.

V kmečkih občinah naj se strogo izvede načelo, da odpade in knečki poslane na Spodnjem Štajerskem na enako štivo kmečkega prebivalstva, kakor na srednjem in gornjem Štajerskem.

Volilni okraji, zlasti dosedanja preobsežni celjski volilni okraj, naj se razdelijo in spremenijo v en volilni okraj oziroma sodni okraj, ki jih veže enakost gospodarskih interesov.

V splošni kuriji naj se volilcem ne krati njih pravice s tem, da volijo v ti skupini še enkrat oziroma volile, ki so opravčeni voliti tudi v drugih skupinah.

V deželnem odboru naj se Slovencem zagotovita po zakonu 2 mesti.

III. O uradniških imenovanjih na Spodnjem Štajerskem.

Spodnještajerski Slovenci splošno protestirajo zoper sistematično germanizacijo sodnij in drugih javnih uradov na Spodnjem Štajerskem, katera je z zadnjimi imenovanji sodnikov v Laškem trgu, v Šoštanju in v Konjicah ter Slovenjegradcu dosegla vrhunc.

Mi zahtevamo za okraje z ogromnimi slovenskimi večinami, kakor so izključno vsi sodni okraji na Spodnjem Štajerskem, ne sicer politikujočih, na vsak način pa odločno slovenske narodne sodnike in druge uradnike, kakor jih zahtevajo in imajo vsi drugi avstrijski narodi.

Spodnještajerski Slovenci protestirajo zoper nečuvno preganjanje in zapostavljanje slovenskih uradnikov za nemškimi iz političnih razlogov. Protestiramo zoper nastavljanje ogromnega večini prebivalstva po mišljenu in čuvstvovanju odločno nasprotnih nemških uradnikov, ki so povrh le v neznačni meri veči občevalnega jezika večine prebivalstva in vsled tega svoje uradne dolžnosti neizogibno sramotno zanemarjajo in sploh niso sposobni biti dobri sodniki in uradniki na odkazanih mestih.

Spodnještajerski Slovenci zahtevajo od svojih državnih poslancev, da v vsem sredstvi izposlujejo našim z zadnjimi sodnimi imenovanji kruno prikrajšanim pravicam popolno zadoščenje.

Zasmajal se je glasno, hrupno, a tako prisiljeno, kakor da ga je popadel krč.

Klarica je hitro otrla solze. Zdaj je bila užaljena.

»Vprašam te še enkrat,« je rekla, stopivši pred svojega moža. »Kaj mi moreš očitati, da tako govorиш?«

»O, ničesar, prav ničesar. V tebi imam vestno, skrbno in natančno gospodinjo. Boljše bi ne dobil za noben denar. Kar je tvoja dolžnost, to storis vse. Nikdar se ne pritožuješ, nikdar nisi nevoljna, celo želj nimaš nobenih. Vzorna si, vzor si vseh vztrov, samo ljubezni do moža ni v tvojem sreču nič. S tem pa nikakor nečem reči, da dvomim le najmanje o tvoji zvestobi. Ne, ta dvom mi nikaš ne bo misel ni prišel.«

»Se dvomon bi bilo treba,« je bolestno zavzdihnila Klarica. »Se dvomon o moji zvestobi. Da si le mogel to besedo sploh izreči.«

Hudo je bilo Klarici pri srcu, tako hudo, kakor se nikdar. Odkar je bila storila nepreklicno blaznost, da se je poročila s Hrastom, je imela ponosno zavest, da se ni nikdar niti z željami, niti z mislimi, kaj šele s kakim dejanjem pregrešila proti dvojni obljudbi, ki jo je bila storila v svojem srcu, da ostane do smrti zvezsta svoji tajni ljubezni in da se do smrti ne bo nikdar pregrešila proti svojim zakonskim dolžnostim. Pomena je bila tudi, da je premagala vse

skusnje, ki jih je imela, ko je videla, kako sta marki d' Aureville in markiza Helena sama profanirala svojo zakonsko zvezo. Ponosna je bila, da je ona, prav ona pripravila markizo do tega, da se je zopet spriznala s svojim možem in zato jo je neizmernobolelo, da je spric takih uprav nadčloveških žrtv in takega samozatajevanja mogel Hrast izreči zatrđilo, da ne dvomi o njeni zvestobi.

»Zdaj si še razjaljena,« je povzel zopet Hrast. »Rekel sem, da ne dvormim o tvoji zvestobi, a že beseda »dvom« te je užalostila. Jaz te pač ne razumem, in nisem vstanu te razumeti. Preveč sem preprost. Toda — sij si to vendar vedela, ko si se z mano poročila. Zakaj si me sploh vzel?«

Ze dolgo se je bala Klarica tega vprašanja. Zdaj je bilo izrečeno. Vedela je, da mora enkrat do tega priti, a vendar se je prestrašila.

»Tedaj, ko se je Klarica odločila, da stopi s Hrastom pred altar, je mislila, da bo kot njen mož zadovoljen, če mu bo zvesta in prijazna družica ter dobra gospodinja. A zahteval je od nje več, zahteval je ljubezni, zahteval, naj ga ljubi, ko sta njena duša in njeno srce posvečena markiju d' Aureville. Kaj naj bi mu odgovorila, ki je šinilo v glavo. Tega mu vendar ni mogla reči, da ga je vzel samo zato, ker je hotela priti v bližino markija d' Aureville, ker je ho-

IV. O narodne stranke zahtevah glede na šolstvo.

Narodna stranka smatra ljudsko izobrazbo za glavni predpogoj narodne osamosvojitve. Zaradi tega protestira proti vsakemu skrajšanju šolsko-obvezne dobe in poslabšanju ljudskega šolstva z uvedbo poldnevnega pouka. Iz vzgojeslovnih in zdravstvenih razlogov pa se izreka za uvedbo nerazdeljenega pouka v ljudskih šolah.

Uvažajoč, da je vsestranski razvoj šolstva, kakor je vsakemu narodu potreben, mogoč samo tedaj, ako o njem odloča narod sam, zahteva narodna stranka za štajerske Slovence popolno avtonomijo na šolskem polju, za sedaj takojšnjo delitev deželnega šolskega sveta v slovenski in nemški odsek, oziroma ustanovitev posebnega oddelka za slovensko šolstvo pri deželnem šolskem svetu za Štajersko.

Narodna stranka zahteva od dežele dosledno izvršitev narodne ravnopravnosti na šolskem polju s tem, da se ustanovi razmerno štivo mesečanskih in strokovnih šol na Slovenskem Štajerskem in da se ustanove manjšinske ljudske šole za Slovence ob jezikovni meji in sploh povsodi, kjer tvorijo Slovence v nemških krajin kompaktno manjšino.

V. Zaupnica poslanca Ježovniku.

Zbrani volilci Slovenjgrškega okraja odobravajo vstop svojega poslanca g. Vinka Ježovnika v jugoslovanski klub, se mu zahvaljujejo za njegov trud v prilog svojih volilcev, zavračajo ostudne napade klerikalnega časopisa, posebno »Slovenca« in »Slovenskega Gospodarja« na svojega vrlega, odločnega poslanca ter mu izrekajo popolno zaupanje s prošnjo, da vztraja na svoji poti, začrtani mu od njegovih volilcev.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 27. februarja. Najprej je odgovarjal vojni minister na razne interpelacije, nakar se je začelo razpravljati o proračunu vojne mornarice. Poročal je del. dr. Schlegel, ki se je najprej zahvaljeval vsem funkcionarjem vojne mornarice, ker so avstro-ogrski delegati povodom izleta v Trst in v Pulj tako ljubivo in gostoljubno sprejemljali. Priporočal je, naj se vojni mornarci dovolijo zahtevam milijoni za nove ladje, topove in utrjevanje na brežja. — Del. Schuhmeyer se je

tela živeti vsaj v senci tistega moža, ki ga ljubi. A Hrast ni čakal njene edgovore.

»Že dostikrat sem mislil, da si ne vzeva samo zato, da si se sploh onemožila in da si prišla iz tistih krovov, v katerih si morala živeti, za katere si pa preveč omikana in izobražena. Nesrečna si bila, da si se morala gibati med kmeti, streči v kmečkih krčmi in v malih prodajalnicah, dočim si se v samostanu navadila drugačnih ljudi. Hrepnela si, da pride v boljšo družbo in jaz sem se tudi najprimernejši za ta namen.«

»Anton, prosim te, nikar ne govorji tako.«

Klarica je bila vsa iz sebe. Slušila je, da pride Hrast pri tem sklepaju naposled vendar na pravo sled in v ugane skrivnost njenega srca in v teži slutnji je trepetala in drhtela in zopet so ji solze rosile oči.

»Torej sem uganil resnico,« se je razljutil Hrast. »Želela si priti na grad, blesek te visoke družbe, ki se tod zbira, te je omamil. V tej družbi si se hotela udomačiti, v tej malovredni družbi si hotela živeti, a ker se drugače nisai mogla vriniti, si vzele mene, a samo da ti odprem vrata v hišo markija d' Aureville. Kaj sem ti jaz? Nič — nadloga — ti živiš samo za markijeve.«

»S trdo roko je prijel Hrast ženo. Njegovi prsti so se oklenili njene roke, kakor bi bili iz železa.«

zavzemal za delavce, ki so podrejeni vojni mornarnici. — Del. Vukovič je izražal simpatije dalmatinške prebivalstva za mornarnico, ki se vedno izkazuje pravijoči Hrvati v jezikovnem in narodnem oziru. Govornik se je zavzemal za neodvisnost mornarničnega odseka od vojnega ministra. Ustanovil se naj samostojno mornarnično ministrstvo. Službeni jezik pri mornarnici bodi srbsko-hrvaški, ker je nad 60% mornarjev Hrvatov, oziroma Srbov. Napravijo se naj ustanove za dalmatinške mladeniče, da bodo mogli obiskovati mornarnično akademijo na Reki. Del. dr. Lagan je priporočal, naj se vojno brodovje izpolni, ne da bi se gledalo pri tem na stroške. — Del. dr. Kramar je kritikal, da se zapostavlja polkovni jezik, posebno na Ogrskem, ker se z našim deželnim nemadžarske narodnosti raznaruje. — Vojni minister je odgovarjal, da je treba znati ločiti polkovni in podučni jezik. Polkovni jeziki se spreminjajo. Svoječasno je bilo v Avstriji 12 čisto nemških polkov, sedaj jih je le 8. — Potem je poveljnik vojne mornarnice grof Moncuccoli obširno odgovarjal na vse želje in pritožbe. Izjavil je, da se mornarnični inženirji ne more priznati častniškega značaja. Naglašal je potrebo, da se pomnoži štivo tehničnih uradnikov, zdravnikov in inženirjev. — Proračun vojne mornarnice je bil sprejet z vsemi resolucijami, nakar je minister baron Ahrenthal odgovarjal na razne interpelacije, med temi tudi na interpelacijo posl. dr. Susterša, ki je zaradi železnice Bar - Virpazar. Minister je povedal, da ima sicer Avstrija vsedel berolinske pogodbe pravice, graditi po tem svetu železnicu, toda ministarstvo se je od leta 1880. zmanjšalo, da bi pridobil za to podjetje domači kapital. Zaradi tega ni mogla Avstrija vplivati na Črno goro, da bi bila dala koncesije za to železnicu Italiji.

skem zadružništvu. Nakupovalne zadruge. **V ponedeljek**, 9. marca: Dopoldne od 9. do 12. Živinoreja. Reja krav in njena važnost za pozidno mlekarstvo. Krmljenje molznih krav. Goveji hlevi. Popoldne od 2. do 4. Živinorejske zadruge s posebnim ozirom na prašičarske in perutinarske zadruge. **V torek**, 10. marca: Dopoldne od 9. do 12. Mlekarstvo. Prodaja mleka v mlekarne. Ravnanje z mlekom. Skupno izdelovanje in prodaja presnega mleka. Popoldne od 2. do 4. Zadružne mlekarne. — Vabimo vse napredka željne gospodarje, da se udeleže tečaja in da to naznanijo, kakor hitro mogoče vodstvu šole. Gospodarji, ki se ne morejo udeležiti tečaja vse tri dni, se ga lahko udeleže ob posameznih dneh, a naj to naznanijo vodstvu. Vodstvo kranjske knjetiške šole na Grmu, dne 22. februarja 1908.

Barnum & Bailey ali II. velika maskarada „Narodne čitalnice“ v Krškem. „Narodna čitalnica“ hoteč pokazati, da se ne boji stroškov, s katerimi je vezana vsaka maskarada, priredi letos na pustni torek zvezder veliko maskarado pod naslovom Barnum & Bailey. V dvorani bodeta postavljena dva velika šotorja, v katerih vsakem se bodo vršile različne predstave. Ker bode toliko različnih narodov zastopanih na tej maskaradi, razširila je dvorano tako, da bodo imelo v nji čez 70 parov prostora plesati. Vsa dvorana bude primerno okrašena, ter se je že pričetkom tega tedna pričelo z delom. Igrala bode popolna ciganska godba iz Varaždina ter so g. plesalke in g. plesalci lahko uverjeni, da se jim ta večer ne bode moči odpočeti. Oni pa, katerim se več ne ljubi plesati, občudovali bodo lahko krasoto slovenskih narodnih noš, saj pripe je cirkus Barnum & Bailey najdrznejše jahače Kozake seboj. Da bode pri tem tudi za smeh skrbljeno, je gotovo, saj ne manjka v nikakem cirkuzu klovnov in napovedal je svoj nastop celo stari „dvorni norec“, kateri hoče še enkrat poveščati med drugimi pametimi; dalje pripelje se sloviti španski plesalec na vrvi Don Miguel de Rodriguez, uprizarjal bode različne španske narodne plesa, katerih na Kranjskem do tedaj še niso videli. Dalje poseti maskarado veliki Don Karlos I. s svojim sijajnim spremstvom. Poljsko kraljestvo bode zastopano po odpoljanstvu, istotsko kneževina Črna gora; daljno Japonsko odpošje v proučevanje umetnosti cirkusa Barnum & Bailey — geiske; Zedinjene države ameriške bode zastopal Sir Starenson itd. Ni moči našteti vse narode, kateri nastopajo kot umetniki v velikem Cirkusu Barnum & Bailey. Kot največja umetnica v občudovanje vsem nastopi lepa cvetka — mak. Da si pa bode sleherni lahko pridobil spominek na to, dosedaj največjo prizaditev v Krškem, skrbela je Narodna Čitalnica, da bodo lahko naše dične gospice in gospode odišle svoje drzne plesalce z zasljenimi redovi. — Ker je ob polnoči napovedana bitka, prijedra iz Črnega morja po Savi admiral Montecipoli s svojim največjim brodom ter se usidra pod mostom, kateri veže Kranjsko s Štajersko, pažeč, da bi se posetnikom iz Sevnice, Rajheburga, Brežic in bližnjega Vidma ne pripeljal kaj žalega in veliki Don Karlos mu je zaukašal: pazi, da kje s svojo nogo ne zadenejo ob jarbol. — Komur ni bilo poslano vabilo, se prosi, da sporoči to veselčenemu odsek „Narodne čitalnice“.

C. hr. oddelek finančne straže dobi skoraj gotovo Ilirska Bistrica in sicer z novim letom. Saj je pa tudi že zadnji čas, da se obstoječim nedostatom v pride okom. Postojna je oddaljena od Ilirske Bistrike dobrej 33 km. Razen Bistrice ima c. kr. finančna straža v Postojni tudi druge kraje nadzirati, tako da so gospodje vedno vpreženi. Od tukaj se vsako mnogo žganje izvija na Ogrsko in uvaža na Ogrskega. Že samo z žganjem ima finančna straža mnogo dela in sitnosti. Finančno ravnateljstvo bo erjanju in občinstvu ustreglo, če postavi oddelek finančne straže v Ilirsko Bistrico.

Ilirsko-bistiški fantje prirede svojo prvo maskarado dne 1. marca t. l. v velikem salonu hotela „Ilirje“. Vstop za maske 60 v, za nemaskane 1 kruno. Pri plesu svira znani Šlenčev šramel. Obeta se mnogo mask, sosebno opozarjam na skupino Amerikankev in Francozov.

Pesek v oči! Iz celjske okolice se uam piše 26. t. m. Zadnji „Slov. Gospodar“ prinaša popravek očed obora celjske okolice glede „Domovine“, ki je — kakor tudi „Slov. Narod“ ožigosala postopanje subtajnika Preskerja ob sestavljanju imenika volilcev za zadnjo deželnozorsko volitev, ter hoče s tem nekako oprati klerikalnega podrepnika Preskerja ter jemlje obenem in zaščito tudi celjskega vikaria Goriska, češ, da le te na sestavo volilnega imenika ni imel nobene ingrezje! Kdo pač to verjame? Bi zdaj raje bili molčali. Zakaj se prej niste oglasili? Saj poznamo

tako počenjanje. Sam pesek v oči in drugega nič!

„Mariborski Sokol“ priredi v nedeljo, dne 5. mal. srpanja v starodavnih Rušah javno telovadbo, združeno z veliko ljudsko vselico. Svoje sodelovanje so že obljudila nakatera telovadova, kakor tudi druga narodna društva. Opozarjam že sedaj na to prireditve ter prosimo, da se tudi estala društva pri svojih prireditvah ozirajo na to.

V Dravo je skočil v Žilhpolu posestnik Ferdinand Krasnig ter utonil. Pokojni je bil hud sovražnik Slovencev.

Talija za rešitev življenja. C. kr. dež vlad je pripoznala Jožefu Čeki iz Famelj zato, ker je z nevarnostjo za lastno življenje rešil Jakoba Novaka smrti v vodi postavno talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h.

Ne utivajte postanek jedi! V neki rodbini v St. Vidu ob Glini so smrtnonevarno oboleli trije otroci, od katerih je ena deklica že umrla. Kuharica je bila shranila ostanke meseta in klobas in jih čez nekaj dni zopet postavila v kuhinji na mizo. Otroci so prosili za te ostanke in dala jih ne, da ne bi vedela, da je meso že pokvarjeno. Zle posledice niso izostale. Otroci, ki so zaužili te postane ostanke, so smrtnonevarno oboleli in trletna deklica je umrla vsled hude mrzlice in želodčnega krha. Dva otroka se borita s smrto in najbrž tudi nju zdravniška pomoč ne bo mogla ohraniti pri življenu.

Radi poneverjenja sta sedela na zatožni klopi pred okrožno sodnijo v Gorici Josip Felder, star 32 let, rojen v Guttenhofu in pristojen v Luceu, ter njegova žena Ana Pavla Felder iz Lombovca na Češkem. Kakor smo svoj čas poročali, je bil Felder oskrbnik pri grajščaku Lewetzu v Rihembergu na Goriškem. Lewetzu ga je poslal na Tirolsko po govejo živino ter mu dal 4850 K. Ž njim je šla tudi žena. Sla pa nista na Tirolsko, marveč v Bremen, kjer sta se vkrcala za vožnjo v Baltimore. Dne 22. novembra lani sta došla v Baltimore ter bila aretirana. Pripeljali so ju v Gorico ter postavili pred sodnike, ki so prisodili Felderju 6 mesecev težke ječe s postom vsak mesec, ženi njegovi pa 2 meseca ječe tudi s postom vsak mesec.

Električna železnica Opštija-Volosko. Piše se nam: Na tej novi električni železnici vlada naravnost neznenih in škandaloznih nered. Vozni red je bil izdan takoj ob otvoritvi te železnice, toda velja menda le za mačke po strehah nikakor pa za občinstvo. Da je temu res tako, je dokaz, da sami sprevodniki ne vedo, katero uro morajo biti na tem ali onem mestu, še manj pa vedo, na katerem prostoru za krizanje imajo čakati na voz, ki mora priti od nasprotne strani, vsled česa se mora včasih na postajah čakati celo po pol ure, da pride kdo povedat, da na drugem izgibaliču čaka tudi en voz na tega, kateri čaka tudi nanj. Z eno besedo rečeno: nered, ki presega vse meje. Če se ne bo brzo kaj ukrenilo, da se pride temu neznenemu neredu v okom, bo treba pač poklicati zopet znanega „Janeza“ z njegovim „Omnibusom“, pri katerem se je vsaj vedelo točno, kdaj pride in kdaj odide. Za isto ceno kot zdaj se je prišlo točno na določeno uro v Opatijo ali pa obratno iz Opatije v Volosko. Če imamo že električno železnico, hčemo imeti tudi red na njej in točnost časa. Da se bo ta red mogel vzdržati, je potrebno, da se postavijo takoj 4 vozovi na prago Opatija-Volosko in ne samo 3.

Umagana konkurenca. Piše se nam: Kakor za vsako mesto, tako je tudi za Opatijo električna železnica dobro došla, če ne že za vse prebivalstvo, pa vsaj za en del. Res je, da so z električno železnico oškodovani največ tudi opatiski izvoščki, kateri so si pri takozvanih lokalnih vožnjah zaslužili vsak dan marsikateri kronicu in marsikateri goldinarček. Odkar pa vozi električna železnica, jim je pa ta dobiček čisto izginil. Da ne morebiti temu drugače, se že samo ob sebi razume, ker vsak raje plača 20 oziroma 12 vinarjev, kakor pa 1 oziroma 2 kroni. Ravnateljstvo električne železnice si je pa izmislio še drugo sredstvo zoper siromašne izvoščke, ki si služijo svoj kruh pošteno in težko. Ravnateljstvo je namestilo uslužbenca, katerega naloga je, da se vozi z vsemi vlastnikom od Št. Petra na Krasu proti Opatiji, kjer med vožnjo s kolodvora Matulje do Opatije z električno železnico in obenem opozoruje potnike na hotele južne železnice v Opatiji z opazko, da so edino ti hoteli solidni in da je edino v njih še prostora. Ali ni to sramotno in umazano delo? Temu delu gre pa naše c. kr. okrajno glavarstvo z vsemi močmi na roko. Da je to res, govoriti dosti jasno oglas, katerega je imenovan glavarstvo izdal v opatiski „Kur. und Badezeitung“ od 22. februarja 1908. V tem oglašu se preti

izvoščkom z vsemi mogočimi kazumi, če bi se predenri le samo poskusiti obrniti nase, čtudi na najnedolžnejši način, pozornost kakega gosta. Da pri nas v Avstriji ni pravice, je že nekaj starega, ali kaj takega presega že vse meje. Umazanemu početju ravnateljstva električne železnice se mora pa storiti konec in če tegu ne bo storilo c. kr. okrajno glavarstvo v Voloski, moralno se bo pač na koga drugega obrniti.

Humor sleparja dr. Lorenzetta. Poročali smo že, kako je notarski kandidat in „Merkur“ puljske kamore dr. Lorenzetto oslepil razne stranke in banke za okoli en milijon krov. Sedaj so prišle banke na to, da je Lorenzetto falsificiral podpise raznih oseb ne meniče. Originalno menico je namreč obdržal sam, a falsifikat je oddal banki. — V soboto je namreč prišlo iz Trsta v Pulj več pisem na razne osebe in banke. Poslal jih je nek „zaupnik“ dr. Lorenzetta, katere mu je ta poslednji oddal pred svojim begom. — Nekaterim strankam je postal originalne menice, drugim zopet povedal razloge, zakaj jih je osleparil. Dr. Bregattu, odvetniku, kateremu je odnesel sicer samo 14 tisoč krov, piše: „Porok si mi bil za 14.000. Dva tisoč sem Ti izplačal, Tvoj brat mi dolguje 16.000 in ker si Ti bratu bližji nego jaz, mi dolguje še 4000 K. — Da si mi zdrav“

— Radi tega škandala je vije dejelno sodišče v Trstu delegiralo posebega sodnika v Pulju, v osebi dejelosodnega svetnika dr. Milosta, kateri se že pridno bavi s to umazano afero. Veliko jih je Lorenzetto oslepil za vse njih imetje. Javna tajnost je, v ozadju katere je še več liko črnega in guilega, tkko, da se marsikdo v Pulju prestrela, ako kdo te dui pozvani na njegovih vratih. Kakor na eni strani razburja ta umazana afera puljsko mesto, tako se na drugi strani ljudje smejejo, češ: „dobro jih je našeškal!“ — Kje je Lorenzetto, tega seveda nikdo ne ve in najbrž tako zlepa zvedel ne bo. Evviva la Camora!

Podčastniški plesi v Pulju in tamoznja kamora. V „Narodnem domu“ v Pulju so imeli podčastniki 87. pešpolka, kakor oni 5. domb. pešsvoja plesa, ki sta se obnesla nad vse pričakovanje. Kamoristi so sedela vsi iz sebe ter zahteva naj vojaška oblast naredi temu konec, da vojaki pripeljajo svoje plesne v hiši, katere že samo ime je provokacija. — „Giornaleto“ vprav na nesramen način blati hrvatsko narodnost in hujška vojaške krogne na bojkot „Narodnega doma“. Kakor se pa nam zdi, je ta gonja več v reklamo nego v kvar, ker v puljskem „Narodnem domu“ se prav nič ne opazi, da bi „Giornaleto“ hujškarje imelo kak vpliv v njegovem smislu. Iz tega se razvidi, s kakimi gadi se ima boriti hrvatska stranka v Pului. — Da bi se le kaj kmalu oglašil kak Lorenzetto II.

Prepredstni zabavni večer društva „Zvezde“ se vrši v nedeljo 1. marca v spodnjih prostorih Leherhausvereina v VIII. okraju na volgalu Langeasse 20, Josefsgasse 12 s prijaznim sodelovanjem g. Rado Pogača (bas solo) in sl. mešanega in moškega zboru slov. akad. društva „Slovenija“. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Razpisane službe. Na gimnaziji v Trstu je razpisano učiteljsko mesto za klasično filologijo z nemščino kot postranskim predmetom. — Na gimnaziji v Gorici sta razpisani dve službi: za nemščino s klasično filologijo kot postranskim predmetom in za francosčino, z nemščino kot postranskim predmetom.

Kap je zadeba v Trstu 37 letnega delavca Humberta Logarja. Bil je takoj mrtev.

Hrvatski kipar Rudolf Valdec saborški kandidat. Znani hrvatski kipar Rudolf Valdec kandidira na strani koalicije v Biskupcu. V Vinici je bila njegova kandidatura sprejeta z velikim navdušenjem.

Smrt na železniški progi. Delevec Ludvik Timajz je delal na progi na postaji v Sisku. Kar je pridral vlak in mu odtrgal glavo ter obe roki.

Brata je umoril v Hrkovcu pri Oseku Martin Grigorič. Zato je bil obsojen v smrt na vešali.

50.000 krov je poneveril v branilnici v Nemoh na Hrvatskem občinski notar Vreibradič. Obsojen je bil zato na tri leta.

Drobne novice. — Zaradi odsodbe bivšega ministra Nasija so bile po mestih v Siciliji velike demonstracije. V Palermu so aretirali nad 1000 demonstrantov. Nasijeva kazen se baje s kraljevno na redbo spremeni v štirimesečno prognanstvo.

— Letošnji cesarski manevri bodo v šopronjskem komitatu. Cesarsko stanovalo v gradu kneza Essterhazyja.

— Edison je prestal hudo operacijo v ušesu ter je njegovo življenje še vedno v nevarnosti.

— 16 oseb je umrlo v Belgradu, ker so jedle meso zajeve, ki so jih kmetje na njivah zastrupili, potem pa jih prinesli v mesto na prodaj.

— Zaradi umora bratov Novakovićev obtičena mestni prefekt v Belgradu Cerović in policijski komesar Vukatinović sta bila oproščena. Proti ministru notranjih del, ki je baje umor ukazal, ni moglo sodišče postopati, ker je odgovoren le skupščini.

— Debela toča je šla predvčrastnjen nad Spljetom in okolico. Škoda menda ni preveč provzročila.

Huzarski poročnik — tat. V Aradu je okradel huzarski poročnik Emil Popovics nekega enoletnega prostovoljca. Obsojen je bil v enoletno ječo in degradacijo, po prestani kazni pa bo moral služiti dve leti kot prostak.

— Poskušan atentat na podbana Czernkovicha. Včeraj so prijeli v Zagreb bivšega okrajnega notarja Popovića, ko je hotel planiti v sobo podbana Czernkovicha z ostro nabrušenim nožem. Izročili so ga v blaznicu.

— Načelniki makedonskih čet zborujejo že več dni v Sofiji. Pričakan je velike akecije na spomlad.

Deželnužbarska volitev.

1. Ljubljana.

1. Komisija v „Mestnem domu“.

Dr. Tavčar	310	glasov,
Triller	289	"
Gregorič	197	"
Ravnihar	200	"
Kristan	25	"
Petrič	23	"

2. Komisija v „Mestnem domu“.

Dr. Tavčar	380	glasov,
Triller	361	"
Gregorič	246	"

Sanatogen

Včer nogo b' o profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežela gaje sijajno ocenilo kot najuspešnej krepilni in osveževalni pomoček.

197 Krepí telo. 2 Jači živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah. Klinice pošila zastonj in poštne proste Bauer & Cie., Berlin, SW. 48. — Generalno zastopstvo: C. BRADY, Dunaj I., Fleischmarkt 1.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dnu. borze 28. februarja 1908.

novemb. papirja Denar Blago

52% majsk. renta 785 0

52% srebrna renta 9390 10

52% avstr. kronska renta 788 98

52% zlata 1680 7

52% ogrska kronska renta 944 946

52% zlata 11280 11240

52% posojilo dež. Kranjske 975 9875

52% posojilo mesta Špijet 1010 1011

52% Zadar 998 10086

52% bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . . . . 985 9975

52% češka dež. banka k. o. 975 9875

52% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke 9980 10080

52% pešt. kom. k. o. 1260 10360

52% zast. pisma Innerst. hranilnice . . . . . 99— 100

52% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice . . . . . 98— 99—

52% z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 9850 9910

52% obl. češke ind. banke 9975 10075

52% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . . . . 9990 —

52% prior. dolenskih žel. prior. juž. žel. kup. 1/1/ 9875 9975

52% avstr. pos. za žel. p. o. 9925 10025

Srečke . . . . .

srečke od 1. 1860/4 . . . . . 51 155

od 1. 1864 . . . . . 162 267

titske 4983 1685

zem. kred. I. emisije II. 2732 2935

ogrske hip. banke 270 276

srbske à frs. 100-turške 248 244

Basiliške srečke 101 107

credite 18720 18820

srpske 2115 2385

111 463

1040 1160

6450 685

51 55

2875 376

50 7

220 230

508 518

Delnise.

hrv. železnic 144 145

državne železnic 67426 67526

Avtro-ogr. bančne deln. 1717 1727

Avtro. kreditne banke 42 643

Ogrske 7750 77860

Zivnostenske 240 241

Premogokop v Mostu (Brux) 736 744

Alpinški montan 64375 64475

Praške žel. ind. dr. 265 37

Mina-Murányi 58826 58925

Trboveljske prem. družbe 267 69

Avtro. orzne tovr. družbe 32 133

Češke sladkorne družbe 154 156

Valute.

čes. cekin 1136 1157

20 franki 1913 1915

10 marke 2350 2355

overeigns 2416 2412

marke 11752 11772

češke bankovec 9570 9590

čebili 251 251

češki 484 5

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. februarja 1908.

Terniss

češki za april . . . . . za 50 kg K 119

češki za oktober . . . . . za 50 kg K 986

češki za april . . . . . za 50 kg K 1087

Karusa za maj 1908 . . . . . za 50 kg K 664

češki za april . . . . . za 50 kg K 782

Efektiv.

5 vin. vije.

Meteorologično poročilo.

Vrhina na morjem 306. Srednji kračni tlak 786-9 mm

Čas opašovanja Stanje baro-metra Temp. v mm Vetrovi Nebo

27. 9. sv. 7889 08 sl. vzhod jasno

28. 7. aj. 7515 -45 slab jug .

2. pop. 7887 61 sl. vzhod .

Srednja včerajšnja temperatura: 01° nor malna 10°. Padavina v mm 0.

V špecijsko trgovino se sprejme:

učenec

Več pove Adolf Gerjel, trgovec v Vedmatu v Ljubljani. 701-3

Ura z veržico samo 2 MK. 49

Zaradi nakupa velike množine ur razpoložila števila razpoloževalnika: prekrasno posloženo, 36 ur idočo precizijo uro na sidro, z lepo veržico za samo 2 MK 2 kakor tudi triletnim plemenitem jamstvom. Po povzetju razpoložila

Prusko-števila razpoloževalnika

A. Gelb, Krakov 43.

NB. Za neugajajoče denar nazaj.

V soboto, dne 29. februarja
bode
v gostilni pri „FLEGARJU“
na Zaloški cesti
domača plesna veselica

Začetek ob 8. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
Ivan Flegar
gostilničar.

V soboto, dne 29. februarja
v gostilni

na „ZELENEM HRIBU“

domača plesna veselica

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
Alojzija Zanger
gostilničarka.

V soboto, dne 29. februarja
v gostilni

na „ZELENEM HRIBU“

domača plesna veselica

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
Anton Stirn
restavrater.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

same

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetiske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Tigrovem“

Ravnokar došle

krasne kravate, najnovejše bluze, fina vrhnja in spodnja krila

priporoča po znano nizkih cenah tvrdka

R. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21 modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filialka v Kranju, Glavni trg.

Na pustno nedeljo
v gostilni pri „FRGOLINU“

za pojedino špehouke

za vse vrednosti

za vse vrednosti